

4th

International Conference on Agricultural Sciences Medicinal Plants and Traditional Medicine

COMSTEC Inter-Islamic Network on Virtual Universities
KOSAR UNIVERSITY

September 20, 2021 Tbilisi - Georgia

اثر نیتروژن و کودهای آلی بر خصوصیات رشدی و عملکردی رازیانه

سید امیر حمزه بهاری میمندی^۱، شهرام شرف زاده^{۲*}، امید عزیززاده^۳، فرود بذرافشان^۴، بهرام امیری^۵

۱- گروه کشاورزی، واحد فیروزآباد، دانشگاه آزاد اسلامی، فیروزآباد، ایران

۲- گروه کشاورزی، واحد فیروزآباد، دانشگاه آزاد اسلامی، فیروزآباد، ایران

۳- گروه کشاورزی، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران

۴- گروه کشاورزی، واحد فیروزآباد، دانشگاه آزاد اسلامی، فیروزآباد، ایران

۵- گروه کشاورزی، واحد فیروزآباد، دانشگاه آزاد اسلامی، فیروزآباد، ایران

چکیده

این پژوهش به منظور بررسی اثرات کاربرد کودهای آلی و شیمیایی بر خصوصیات مورفولوژیکی رازیانه (*Foeniculum vulgar Miller*) انجام شد. در این آزمایش، اثر ورمی کمپوست (۰، ۴ و ۸ تن در هکتار)، کود حیوانی (۰، ۷/۵ و ۱۵ تن در هکتار) و کود نیتروژن (۰، ۱/۴، ۲/۴ و ۳/۴ توصیه آزمون خاک) بر روی ویژگی‌های رشدی رازیانه در شرایط مزرعه بررسی شد. نتایج نشان داد کودهای آلی و شیمیایی باعث بهبود خصوصیات عملکردی و رشدی رازیانه می‌گردند. حداکثر ارتفاع بوته، تعداد گل، چتر و دانه در بوته، عملکرد و وزن هزاردانه و همچنین عملکرد بیولوژیک، پس از کاربرد تلفیقی ۸ تن در هکتار ورمی کمپوست، ۱۵ تن در هکتار کود حیوانی و کود نیتروژن به میزان سه چهارم توصیه آزمون خاک حاصل گردید. نتایج نشان داد، کودهای آلی و شیمیایی باعث افزایش عملکرد ماده تر و خشک رازیانه شدند. تیمار ۸ تن در هکتار ورمی کمپوست، ۱۵ تن در هکتار کود حیوانی و کود نیتروژن به میزان سه چهارم توصیه آزمون خاک، بیشترین اثر را از این جنبه داشت؛ به طوری که کاربرد این تیمار به ترتیب باعث افزایش معنی‌دار وزن تر گیاه (۱۸۵ گرم)، وزن خشک گیاه (۲۶/۴۶ گرم) و وزن تر ریشه (۱۳/۵۳ گرم) گردید. به طور کلی، کاربرد ورمی کمپوست، کود حیوانی و نیتروژن با تأثیری که بر جنبه‌های مختلف رشد و توسعه ریشه گیاه داشتند، باعث بهبود خصوصیات رشدی و مورفولوژیکی رازیانه در شرایط مزرعه شدند.

واژگان کلیدی: رازیانه، ورمی کمپوست، نیتروژن، عملکرد بذر، ماده خشک